

NOAH - FOR DYRS RETTIGHETER
Dronningens gate 13
0152 OSLO

Trondheim, 07.10.2022

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/8114

Saksbehandler:
Siv Grethe Aarnes

Vedtak i klagesak om skadefelling av brunbjørn ved Alggašvárri i Tana kommune

Vi viser til klagen på Statsforvalteren i Troms og Finnmark sitt vedtak 25. juli 2022 fra NOAH. Klagesaken ble oversendt til oss 31. august 2022. Klagen er fremsatt innenfor tidsfristen.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Statsforvalterens vedtak.

Vedtaket er fattet etter rovviltforskriften § 9 og forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Dere kan ikke klage på vedtaket.

Bakgrunn for saken

Roger Risten Brodin søkte 24. juli 2022 om tillatelse til å skadefelle én brunbjørn i hans beiteområde i Alggašvárri, i Tana kommune. Dagen før fikk Statsforvalteren telefon fra Brodin om at det var funnet kadaver i hans beiteområde, dokumentert av Staten Naturoppsyn (SNO) til å være drept av bjørn. Statsforvalteren vurderte det som en akutt situasjon og gav midlertidig tilsagn om tilskudd til kortvarig intensivt tilsyn fra og med 23. juli til og med 30. juli 2022. Den 24. juli ble det funnet flere skader, og viltkamera i dette område viste en bjørn som lå og spiste på kadaver.

Statsforvalteren vurderte at dette var en pågående skadesituasjon med høyt skadepotensiale, og at det er riktig å tillate skadefelling på én brunbjørn innenfor deler av Tana kommune.

Klagen deres

Klagen har følgende hovedpunkter:

- Skadefellingen truer bestandens overlevelse, med et eget underpunkt om anvendelse av føre-var-prinsippet
- Vilkåret om skade er ikke oppfylt
- Vilkåret om at "formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte" ikke er oppfylt

Vi viser til klagen i sin helhet.

Statsforvalterens behandling av klagen

Statsforvalteren vurderer at klagen ikke gir grunnlag for å endre vedtaket og har derfor sendt klagen til oss for å avgjøre saken.

Vi viser til statsforvalterens oversendelsesbrev.

Miljødirektoratets vurderinger

Vi er klageinstans i saken, og kan derfor prøve alle sider av den. Vi kan også ta hensyn til nye omstendigheter og forhold som ikke er tatt opp i klagen.

Brunbjørnen er fredet. Det er likevel mulig å felle bjørn, blant annet for å hindre skade på husdyr eller tamrein. Vilkårene for fellingstillatelsen er at fellingen ikke skal være til skade for bestandens overlevelse, og at formålet ikke kan bli oppnådd på annen tilfredsstillende måte.

Miljødirektoratet viser til at målet med skadefelling primært er å håndtere akutte skadesituasjoner eller der hvor skadepotensialet er overhengende.

Skadefelling skal kun iverksettes dersom uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. naturmangfoldloven § 18. Vi viser i den forbindelse til våre vurderinger i forbindelse med vedtak om kvote for betinget skadefelling av bjørn i regionene 6, 7 og 8 i brev av 31. mai 2022, der det ble fastsatt en kvote på to bjørner for region 8.

Vedtaket om betinget kvote har gitt Statsforvalteren i Troms og Finnmark myndighet til å vurdere skadefelling i konkrete situasjoner. Ved vurdering om det skal gis tillatelse til skadefelling skal Statsforvalteren vektlegge føringene i regional forvaltningsplan, samt drøfte de opplistede skjønnskriteriene i rovviltforskriftens § 9 i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

Skadeomfang og potensiale for skade

Skadefelling er et virkemiddel som kan iverksettes dersom det oppstår en akutt skadesituasjon, og dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Et element for iverksetting av en skadefelling er at det foreligger kadaver eller skader som kan undersøkes og påvises som tatt av rovvilt. Dersom det er sannsynlig at skadesituasjonen vil vedvare og det ikke er andre rimelige forebyggende tiltak som kan iverksettes, vil skadefelling kunne gis. I særskilte tilfeller kan skadehistorikken og skadepotensialet være så omfattende og sannsynlig, at uttak uten direkte forutgående skade kan vurderes. Det må da være en viss nærhet i tid til skadene potensielt kan oppstå.

Ved vedtakstidspunktet var det i Rovbase antatt /dokumentert tre søyer drept av bjørn, i tillegg melding om at et lam kunne være drept av bjørn og et lam trolig skadet av bjørn.

Det aktuelle området er beiteområde for sau og besetningen er på om lag 550 sau og lam. Det ligger i B-område for bjørn og flere mil unna nærmeste A-område som er forvaltningsområde for brunbjørn i Finnmark. I nærliggende beiteområde (Klubvik beitelag) er det flere tusen sau og lam på beite.

I henhold til prinsippet om differensiert forvaltning skal det være en lav terskel for felling av skadegjørende rovvilt i beiteprioriterte områder.

Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurdering av at det forelår et betydelig potensial for fremtidige skader i den aktuelle situasjonen.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Miljødirektoratet tiltrer Statsforvalterens vurderinger knyttet til mulighetene for å sette inn andre forebyggende tiltak for å forhindre fremtidig skade, og at det i den aktuelle situasjonen ikke var andre tilfredsstillende forebyggende løsninger enn å iverksette skadefelling. Det at området er et prioritert beiteområde har betydning for hvor inngripende tiltak som vil være aktuelle å iverksette overfor beitebruken i området.

Konklusjon

Miljødirektoratet viser til Statsforvalteren i Troms og Finnmark sitt vedtak, samt vurderingene knyttet til klagesaken i oversendelsesbrevet og vi tiltrer i det vesentlige statsforvalteren sine vurderinger av saken. Vi finner ikke grunn til å endre Statsforvalteren sitt vedtak om felling av bjørn i deler av region 8, datert 25. juli 2022.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør

Knut Morten Vangen
seksjonsleder

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK	Statens hus	9815	Vadsø
Deanu gielda / Tana kommune	Rådhusveien 24	9845	Tana
Landbruksdirektoratet	Postboks 1450 Vika	0116	OSLO
Rovviltnemnda i region 8	Postboks 6105	9291	TROMSØ